

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme

NETWORLD

PRVI SVJETSKI RAT I BOSNA I HERCEGOVINA: NEISPRIČANE PRIČE *Program konferencije*

Podršku organizaciji konferencije su dali Grad Sarajevo i Turistička zajednica Kantona Sarajevo

Međunarodna konferencija Prvi svjetski rat i Bosna i Hercegovina: Neispričane priče

Ekonomski fakultet u Sarajevu
Trg oslobođenja – Alija Izetbegović 1, Sarajevo
22. februar 2018.

Agenda

8:30 – 9:00	Registracija
UVODNA OBRAĆANJA	
9:00 – 9:35	Prof. dr Kemal Kozarić, <i>Dekan Ekonomskog fakulteta u Sarajevu</i> G-din Abdulah Skaka, <i>Gradonačelnik Sarajeva</i> G-din Nermin Muzur, <i>Predsjednik Turističke zajednice Kantona Sarajevo</i> Prof. dr Almir Peštek, <i>Projekt menadžer NETWORLD projekta, Ekonomski fakultet u Sarajevu</i>
SESIJA 1	ZABORAVLJENO NASLIJEĐE PRVOG SVJETSKOG RATA
9:35 - 9:45	NETWORLD projekat - ciljevi i rezultati Vesna Kozar, <i>Posoški razvojni centar, Slovenija</i>
9:45 – 10:05	Bosanskohercegovački pješadijski pukovi – elitne jedinice carsko-kraljevske armije u Prvom svjetskom ratu (1914.-1918.) <i>Prof. dr Zijad Šehić, Filozofski fakultet u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu</i>
10:05 – 10:25	Bosanskohercegovački vojnici – zarobljenici u Prvom svjetskom ratu <i>Enes S. Omerović, Institut za historiju, Univerzitet u Sarajevu</i>
10:25 – 10:45	Preživljavanje Velikog rata u Bosni i Hercegovini prema Glasu slobode <i>Seka Brkljača, Institut za historiju, Univerzitet u Sarajevu</i>

10:45 – 11:00	PAUZA ZA KAFU
SESIJA 2	OŽIVLJENA SJEĆANJA NA PRVI SVJETSKI RAT
11:00 – 11:20	Sarajevski atentat: kultura sjećanja i metamorfoze spomenika (1914. - 2014.) <i>Edin Omerčić, Institut za historiju, Univerzitet u Sarajevu</i>
11:20 - 11:40	Sarajevski atentat kao ogledalo ideologizirane interpretacije prošlosti u školskim sistemima u Bosni i Hercegovini (1918. – 2018.) <i>Sanja Gladanac, Institut za historiju, Univerzitet u Sarajevu</i>
11:40 – 12:00	Groblje Lav od marginaliziranog do oživljenog mjesta sjećanja na Prvi svjetski rat <i>Amra Čusto, Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo</i>
12:00 – 12:20	Kultura sjećanja, amnezije ili negiranja <i>Dina Memić, Organizacija Kulturno naslijeđe bez granica (CHwB)</i>
12:20 – 13:00	RUČAK
SESIJA 3	OČUVANJE NASLIJEĐA PRVOG SVJETSKOG RATA
13:00 – 13:20	Osnove i smjernice razvoja turizma do i poslije 1918. godine <i>Sonja Dujmović, Institut za historiju, Univerzitet u Sarajevu</i>
13:20 – 13:40	„A onda odjeknu onaj pucanj u Sarajevu...“: Bosna i Hercegovina i Prvi svjetski rat <i>Elma Hašimbegović, Historijski muzej Bosne i Hercegovine</i>
13:40- 14:00	Istočna pruga - Prepoznavanje turističkog potencijala zaboravljenog historijskog spomenik <i>Velid Jerlagić, Historijski arhiv Sarajevo</i>
14:00 – 14:20	Nova turistička tura: Sarajevo i Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu <i>Adnan Vlajčić, Insider Sarajevo</i>
14:20– 14:30	PITANJA/DISKUSIJA I ZAKLJUČCI
14:30	TURISTIČKA TURA – SARAJEVO I PRVI SVJETSKI RAT

Govornici, teme i sažeci

Govornik

Zijad Šehić

Filozofski fakultet
Univerzitet u Sarajevu

Tema i sažetak

Bosanskohercegovački pješadijski pukovi – elitne jedinice carsko-kraljevske armije u Prvom svjetskom ratu (1914.-1918.)

Na osnovu referentne literature i arhivske građe autor razmatra važan period bosanskohercegovačke historije koji je u jugoslavenskoj historiografiji bio marginaliziran i obilježen ideološkim potrebama. U središtu razmatranja autora su ratne prilike i njihov utjecaj na političke, ekonomske, privredne i demografske promjene u Bosni i Hercegovini. Posebna pažnja posvećena je prilikama u pozadini, stanju vojske na frontu kao i ostalim elementima koji su utjecali na raspad austrougarske armije. Kritičkim vrednovanjem postojeće literature, kao i istraživanje nove arhivske građe u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije različite provenijencije, omogućeno je izvođenje ubjedljivih zaključaka utemeljenih na provjerenim činjenicama i da se otklone historiografski stereotipi vezani za problematiku uloge Bosanaca i Hercegovaca u vojnoj organizaciji Habsburške monarhije u toku Prvog svjetskog rata, koji su bili podređeni političkim potrebama ili su iz istog razloga bili marginalizovani ili prešućivani.

Enes S. Omerović

Institut za historiju
Univerzitet u Sarajevu

Bosanskohercegovački vojnici – zarobljenici u Prvom svjetskom ratu

Tokom Prvog svjetskog rata u austrougarsku armiju mobilisano je oko 290 000 zemaljskih pripadnika Bosne i Hercegovine, što je činilo oko 16% ukupnog stanovništva BiH. Boreći se na nekoliko frontova bosanskohercegovačke jedinice u austrougarskoj armiji pretrpile su velike gubitke – oko 100 000 vojnika iz BiH je poginulo, ranjeno, nestalo ili zarobljeno. Predmet našeg interesovanja su bosanskohercegovački vojnici koji su tokom Prvog svjetskog rata završili u ruskom ili talijanskom zarobljeništvu. Proces njihovog povratka počeo je tokom 1918. godine, a zbog sumnje da je među njima bilo pobornika i nosilaca boljševičkih, revolucionarnih ideja uspostavljeni su kontrolni punktovi, a zatim i mreža prijemnih i logora za izolaciju koji su služili kao medicinski i ideološki filteri. Zahvaljujući tome sačuvan je veliki broj svjedočanstava o pojedinačnim sudbinama običnih ljudi i njihovom doživljaju Velikog rata.

Seka Brkljača

Institut za historiju
Univerzitet u Sarajevu

Preživljavanje Velikog rata u Bosni i Hercegovini godine prema *Glasi slobode*

Ovaj ogled je rezultat akademskih istraživanja sporadičnih podataka iz *Glasa slobode*, koji kao glasilo jedne socijalne i oponentne stranke, ne samo da simbolizira oštru cenzuru, a time i zbilju u kojoj je živjela Bosna i Hercegovina od 1914. do 1918. godine, nego je i bogat izvor podataka o političkom i društveno-ekonomskom životu zemlje kao svojevrsan pokazatelj kompleksnosti duboke ratne pozadine, odnosa prema problemima i načinima njihovog rješavanja.

Edin Omerčić

Institut za historiju
Univerzitet u Sarajevu

Sarajevski atentat: kultura sjećanja i metamorfoze spomenika (1914. - 2014.)

U ovom radu će autor na osnovu arhivske građe i naučne literature, prikazati na koji se način mijenjala spomenička baština vezana za mjesto, atentatora i žrtve atentata u Sarajevu od 1914. do 2014. godine.

Sanja Gladanac

Institut za historiju
Univerzitet u Sarajevu

Sarajevski atentat kao ogledalo ideologizirane interpretacije prošlosti u školskim sistema u Bosni i Hercegovini (1918. - 2018.)

Prikaz Sarajevskog atentata, Mlade Bosne, Gavrila Principa u školskim udžbenicima historije bio je determinisan društveno-političkim sistemima i dominantnim ideologija uspostavljenim u Bosni i Hercegovini tokom posljednjih stotinu godina. U zavisnosti od političko-ideoloških okolnosti spomenuti pojmovi su u javnom diskursu naizmjenično dobivali pozitivno ili negativno značenje, postajući za neke generacije čin nacionalnog ponosa i otpora protiv strane vlasti, a za druge predmet osude i akt terorizma. Ciklične reinterpretacije prošlosti bile su posljedica tendencije vladajućih elita da selekcijom i adekvatnom interpretacijom historijskih činjenica stvore odgovarajuću sliku zbivanja koja su prethodila Prvom svjetskom ratu i istu iskoriste za jačanje vlastitih političkih pozicija i obračun sa neprijateljom, te u svrhu poželjanog ideološko vaspitanja omladine. Kreirani od strane resornog ministarstva udžbenici mogu poslužiti kao validan izvor za proučavanje zvaničnog historijskog narativa jedne zemlje i odgojnih poruka koje se plasiraju kroz školski sistem.

Amra Čusto

Kantonalni zavod za
zaštitu kulturno-historijskog
i prirodnog naslijeđa
Sarajevo

Groblje Lav od marginaliziranog do oživljenog mjesta sjećanja na Prvi svjetski rat

Sarajevsko Groblje Lav, poslužilo je kao studij slučaja kojim se problematizira uticaj društveno-političkih promjena na formiranje, tumačenje i redefiniiranje mjesta sjećanja. Kao vojničko groblje ustanovljeno 1916/17. godine zajedno je sa skulpturom Umirućeg lava trebalo biti važno mjesto sjećanja na poginule vojnike velikog svjetskog sukoba. Međutim, burna historijska zbivanja, ratovi i promjene sistema tokom dvadesetog stoljeća to su spriječili. Često preoblikovanje kolektivne kulture sjećanja u našem društvu odrazilo se i na Groblje Lav koje je u posljednjih stotinu godina prošao put od marginaliziranog do oživljenog mjesta sjećanja na Prvi svjetski rat.

Dina Memić

Kulturno naslijeđe bez granica

Kultura sjećanja, amnezije ili negiranja

Cenzurisanje i negiranje jačih nad slabijima u konačnici ima za rezultat skrnavljenje i uništavanje kulturne baštine i kulture sjećanja. Da li današnje političke ideologije i njihove elite imaju pravo selekcijom podobnih spomenika, kreirati i dirigitirati kolektivno sjećanje? Ukoliko nemamo interes sačuvati multikulturalnu prošlost i zajedničko naslijeđe, možemo li težiti očuvanju kulturnog turizma?

Sonja Dujmović

Institut za historiju
Univerzitet u Sarajevu

Osnove i smjernice razvoja turizma do i poslije 1918. godine

U predavanju će biti sažeto predočene infrastrukturne osnove turizma i njegove smjernice u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije, te njihove promjene nakon 1918. godine, u skladu sa izmjenom ekonomske i političke strategije navedenih društava.

Elma Hašimbegović

Historijski muzej Bosne i Hercegovine

A onda odjeknu onaj pucanj u Sarajevu...“: Bosna i Hercegovina i Prvi svjetski rat

A onda odjeknu onaj pucanj u Sarajevu...“: Bosna i Hercegovina i Prvi svjetski rat naziv je istoimene izložbe kojom se Historijski muzej BiH 2014. pridružio evropskoj zajednici muzeja koji su obilježili stogodišnjicu početka Prvog svjetskog rata. Dokumenti, fotografije, predmeti ponudili su bh javnosti dotad neispričane priče o periodu o kojem se malo zna u historiografiji a još manje u kulturi sjećanja. Izlaganje otvara pitanja korištenja potencijala ovih zanimljivih priča u današnjem vremenu

Velid Jerlagić

Historijski arhiv Sarajevo

Istočna pruga - Prepoznavanje turističkog potencijala zaboravljenog historijskog spomenik

Predmet ovog izlaganja uključuje sljedeće teme: historijat nastanka istočne pruge, historijski kontekst i Prvi svjetski rat, zatvaranje pruge i izgradnja hidroakumulacija na Drini i Limu, arhitektonska i graditeljska vrijednost pruge te pretpostavke za turističku valorizaciju trase i objekata na Istočnoj pruži

Adnan Vlajčić

Sarajevo Insider

Nova turistička tura: Prvi svjetski rat i Bosna i Hercegovina

Sarajevo Insider se suočava sa potrebnom stalnog i sveobuhvatnog istraživanja tržišta, te kreiranja novih proizvoda s ciljem zadovoljenja potreba turista i tržišta. Novi i drugačiji turistički proizvodi doprinose isticanju ponude među drugima i tržišnoj posebnosti. Jedan od proizvoda koje je Sarajevo Insider ponudio se odnosi na valorizaciju spomenika i priča koje se odnose na Sarajevo i BiH u Prvom svjetskom ratu.

Registracija

Molimo Vas popunite registracijski obrazac pristupom na sljedeći link:

<https://goo.gl/forms/Td90WQ3T95q0YRI23>